

บทบรรณาธิการ

วารสารมนุษยศาสตร์ ฉบับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 เป็นฉบับที่กล่าวได้ว่าเป็นฉบับพิเศษ เพราะนับตั้งแต่ฉบับนี้เป็นต้นไป ทางกองบรรณาธิการได้มีการปรับเปลี่ยนวารสารให้มีรูปลักษณ์ใหม่ขึ้น มีการเพิ่มคอลัมน์พิเศษที่มีชื่อว่า “บทความพิเศษ” โดยเป็นบทความที่ได้รับเกียรติจากนักวิชาการที่มีชื่อเสียงระดับแนวหน้าของวงวิชาการมาสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันเขียน และยังมีคอลัมน์ที่เปิดกว้างให้สำหรับผู้ที่ต้องการวิจารณ์หนังสือในชื่อว่า “วิจารณ์หนังสือ” การปรับเปลี่ยนรูปแบบใหม่ของวารสารก็เพื่อให้เป็นสะพานเชื่อมโยงความรู้จากโลก(วิชาการ)เก่าสู่โลก(วิชาการ)ใหม่นั้นเอง

สำหรับฉบับนี้บรรณาธิการขอตั้งชื่อว่าเป็นฉบับ “ภาษาและวรรณกรรม” เพราะบทความที่ลงพิมพ์ในฉบับนี้มีเนื้อหาเน้นหนักไปทางภาษาและวรรณกรรมไทยและต่างประเทศ ฉบับนี้คอลัมน์ “บทความพิเศษ” เราได้รับเกียรติจากศาสตราจารย์ระดับ 11 ดร. นิยะดา เหล่าสุนทร ราชบัณฑิตสาขาวรรณศิลป์ สำนักศิลปกรรม ท่านได้มอบบทความที่เขียนขึ้นมาใหม่เรื่อง “**อุณรุทร้อยเรื่อง: บทสำรวจใหม่**” โดยมีข้อเสนอชวนให้พิณิจใหม่คือตกลงแล้ววรรณคดีไทยเรื่องอุณรุทร้อยเรื่องมีถึงร้อยเรื่องจริงหรือ หรืออาจมีมากกว่าร้อยเรื่อง ข้อเสนอใหม่นี้ น่าจะสร้างความน่าสนใจให้กับวงวรรณคดีศึกษาของไทยอย่างแน่นอน

ผู้อ่านหลายท่านอาจสงสัยว่าชื่อของกิเลสทั้งสามคือตัณหา อรดี ราคะหรือที่รู้จักกันในนามของชิตามารหรือมาริตามิที่มีมาจากอะไรและเผยแพร่ในวรรณกรรมพุทธศาสนาเรื่องอะไรบ้างนั้น รวมทั้งกิเลสทั้งสามเป็นตัวแทนปริศนาธรรมเรื่องอะไร บทความเรื่อง “**การนำเสนอภาพและการแสดงปริศนาชิตามารในวรรณกรรมพุทธศาสนาพหุภักย์ไทย**” ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สหะโรจน์ กิตติมหาเจริญ คงจะให้คำตอบและคลี่คลายความรู้เกี่ยวกับชิตามารและปริศนาชิตามารให้กระจ่างขึ้น นอกจากนี้บทความเรื่อง “**การเมืองการปกครองกับการพัฒนารูปแบบงานจิตรกรรมร่วมสมัยในประเทศไทย (พ.ศ.2481-2519)**” ของวารรัตน์ คงจิตร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง บทความนี้กล่าวถึงพัฒนาการเมืองการปกครองของไทยในช่วงปีพ.ศ.2481-2519 ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่างเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ๆ หลายเหตุการณ์ แต่เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์นั้นไม่ได้มีผลต่อสังคมเท่านั้น หากยังมีผลมาถึงรูปแบบการนำเสนอจิตรกรรมในช่วงเวลานั้นด้วย

บทความด้านภาษาที่น่าสนใจมีอยู่ 3 เรื่อง คือ “**ที่มาและภาพสะท้อนสังคมของถ้อยคำที่ใช้เป็นสำนวนในบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์รายวัน**” ของอาจารย์ ดร. กาญจนา ดันโพธิ์ บทความนี้จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจถึงลีลาภาษาของถ้อยคำสำนวนที่พบในบทบรรณาธิการหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ไทยรัฐและมติชนว่าถ้อยคำสำนวนที่พบมากที่สุดคือการเมือง การศึกษา เศรษฐกิจและสภาพสังคมและมักปรากฏในรูปแบบเชิงเปรียบเทียบมากกว่าการกล่าวตรง ๆ บทความด้านภาษาที่น่าสนใจอีกเรื่องคือ “**‘ความจนคือโรค’: อุป**

ลักษณะเชิงมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาไทยที่สะท้อนผ่านการใช้ภาษาบนเว็บไซต์พันทิปดอทคอม” ของอาจารย์ ชนพล เอกพจน์ อาจารย์ชนพลศึกษาคำอุปลักษณะคำว่าโรคที่ใช้สนทนาในเว็บพันทิปดอทคอมทุกห้อง สนทนา พบว่าอุปลักษณะเชิงมโนทัศน์ของผู้สนทนามักเปรียบเทียบความจนคือโรคที่สร้างความไม่สบายทั้งกาย และใจ และยังเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิตอีกด้วย และผู้อ่านท่านใดสนใจความหมายของคำว่าประชด เสียดสี แยกกัน คงจะห้ามพลาดบทความเรื่อง “**ประชด เสียดสี แยกกัน: ความแตกต่างกันทางความหมาย ตามบริบทที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องจำเลยรัก**” ของอาจารย์ทัตพิชา สุกุลสืบ บทความเรื่องนี้ได้อธิบาย ความหมายของคำทั้งสามน่าสนใจมากเพราะขึ้นอยู่กับบริบทของการส่งสารและรับสารว่าจะตีความหมาย เข้าใจในทางเดียวกันหรือแตกต่างกัน โดยศึกษาจากนวนิยายเรื่องดังอย่าง**จำเลยรัก**ของชูวงศ์ ฉายะจินดา

นอกจากบทความด้านภาษาและวรรณคดีไทยแล้ว เรายังมีบทความด้านวรรณกรรมต่างประเทศที่ น่าสนใจอีก 2 เรื่อง คือ “**อุระมิมะตะโร: กลวิธีการใช้คำสร้างภาพพจน์ด้าน ‘เวลา’**” ของอาจารย์ดุสิตา ปริญญาพล บทความเรื่องนี้ได้ใช้ตัวบทวรรณกรรมญี่ปุ่นเรื่อง *อุระมิมะตะโร* มาศึกษาถึงภาพพจน์ที่ปรากฏ ในวรรณกรรมเรื่องนี้ โดยเฉพาะภาพพจน์เรื่องเวลาที่เป็นลักษณะเด่นที่สุด ปรากฏ 3 ลักษณะคือคำที่ปรากฏ บ่อย คำที่เกี่ยวกับตัวเลขและการทับซ้อน และคำที่เกี่ยวกับอายุยืน บทความวรรณกรรมต่างประเทศอีกเรื่อง ที่น่าสนใจคือ “**ความขัดแย้งระหว่างการตื่นรู้และการปกป้องตัวเองของนักเขียนและตัวละครเอกในบันทึก ความทรงจำ เดอะแดนซ์ออฟเดอะดิสซิเดนท์คอตทะเล และนวนิยายเรื่อง เดอะเมอร์เมดแซร์ ของซู มังค์ คิตต์**” ของอาจารย์ปิยธิดา บุญคำค่า บทความเรื่องนี้จะนำผู้อ่านไปสัมผัสถึงกลไกของนักเขียนในการสร้าง กระบวนการการตื่นรู้ การปกป้องตนเองของนักเขียนและตัวละครเอกที่สร้างขึ้น โดยผ่านทฤษฎีจิตวิเคราะห์ การวิเคราะห์ภาพต้นแบบและการวิจารณ์เชิงสตรีนิยม

ปิดท้ายวารสารฉบับนี้ด้วยคอลัมน์พิเศษคือ “**วิจารณ์หนังสือ**” สำหรับฉบับนี้ประเดิมด้วยอาจารย์ พัฒนเดช กอวัฒนา จะพาผู้อ่านไปท่องเที่ยวในประเทศญี่ปุ่น โดยผ่านมุมมองวิจารณ์หนังสือเรื่อง *ธรรม เนียมความเชื่อญี่ปุ่นในวรรณกรรมสมัยเฮอัน* ของรองศาสตราจารย์ ดร. อรรถยา สุวรรณระดา หนังสือเล่มนี้ มีความน่าสนใจคือจะเล่าถึงวัฒนธรรมทั้งความเชื่อ เรื่องเล่า วรรณกรรมที่ปรากฏในยุคเฮอัน เมื่ออ่าน หนังสือเล่มนี้จบแล้วลองมาอ่านบทวิจารณ์เรื่องนี้ก็จะยิ่งทำให้เข้าใจยุคเฮอันของประเทศญี่ปุ่นได้อย่างลึกซึ้ง ยิ่งขึ้น

บรรณาธิการหวังว่าบทความที่ปรากฏในวารสารมนุษยศาสตร์ ฉบับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย รามคำแหง คงจะสร้างความสำเร็จทางอารมณ์และความรู้มรรยทางวิชาการให้แก่ผู้อ่านอย่างยิ่ง และมาพบ กันใหม่ฉบับหน้าซึ่งก็จะมีเนื้อหาความเข้มข้นไม่แพ้กัน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สหะโรจน์ กิตติมหาเจริญ